

Lovisa Hamn Ab:s ansökan om ändring av miljötillståndet för verksamheten i Lovisa hamn / utlåtande till Regionförvaltningsverket i Södra Finland

Miljöhälsosektionen 16.10.2025
2233/11.05.02.08/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Regionförvaltningsverket i Södra Finland begär utlåtande av hälsoskyddsmyndigheten i Lovisa om Lovisa hamns ansökan om ändring av verksamheten och miljötillståndet och om tillstånd att inleda verksamhet. Det är fråga om ett ärende som delvis har återförvisats av högsta förvaltningsdomstolen. Utlåtandet ska sändas till regionförvaltningsverket senast 31.10.2025 via e-tjänsten (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Ärendets diarienummer är **ESAVI/19954/2025**.

Handlingarna kan läsas elektroniskt på adressen
<https://ylupa.avi.fi/sv-FI/asia/3155312>.

Lovisa Hamn Ab:s ärenden som är anhängiga vid regionförvaltningsverket är:

- ESAVI/33170/2024 Initiativ från NTM-centralen i Nyland om ändring av miljötillståndet för Lovisa hamn
- ESAVI/34054/2024 Initiativ från Lovisa stads miljövärdsmyndighet om ändring av miljötillståndet för Lovisa hamn
- ESAVI/6399/2025 Ändring av verksamheten i Lovisa hamn och tillstånd att inleda verksamheten (sökande Lovisa Hamn Ab)
- ESAVI/19954/2025 Ändring av verksamheten och miljötillståndet i Lovisa hamn och tillstånd att inleda verksamheten (sökande Lovisa Hamn Ab). Ärende som högsta förvaltningsdomstolen delvis har återförvisat.

Regionförvaltningsverket har meddelat att alla fyra ärenden kommer att avgöras i samma beslutshandling. Miljöhälsosektionen har 12.6.2025 gett ett utlåtande i ärendet ESAVI/6399/2025.

I den tillståndsansökan som nu behandlas beskrivs hamnens nuvarande verksamhet samt den framtida verksamheten och de utsläpp som den medför till den del det är väsentligt i fråga om ändringen av tillståndet. I övrigt hänvisas till det gällande miljötillståndet. Hamnen ligger ungefär 5 km söder om stadens centrum, på västra stranden av Lovisaviken. Norr och väster om hamnen finns bosättning. De närmaste bostadshusen ligger på cirka 150 meters avstånd från utsläppskällorna. Verksamheten stämmer överens med detaljplanen.

Lovisa hamn är en hamn som betjänar bulklast. Via hamnen transporteras olika typer av bulklast och styckegods samt projektlaster. Lovisa hamns huvudartiklar är i exportprodukterna antracit/stenkol, spannmål, trävaror (sågvaror, stolpar, kreosotstolpar, massaved, flis av tryckimpregnerat trä, flis) och skrotmetall samt i importprodukter cement, metallprodukter och salt, samt under de senaste åren även balar med energibränsle. Vid sidan av stuvning och expedition erbjuds olika terminal- och servicelagertjänster i hamnen. Hamnen har verksamhet året om. Hamndrift sker dygnet runt och normala arbetsskift i hamnen är kl. 7–23, men övertidsarbete är möjligt.

Sökanden föreslår ändringar i följande tillståndsbestämmelser:

Tillståndsbestämmelse M8: Flis av tryckimpregnerat trä får enligt gällande tillstånd mellanlagras i en mängd som motsvarar högst en skeppning åt gången. I ansökan föreslås att bestämmelsen ändras så att flis av tryckimpregnerat trä får lagras en fartygslast åt gången per avskeppare som beviljats överföringstillstånd av Finlands miljöcentral.

Tillståndsbestämmelse M9: Flis av tryckimpregnerat trä kan mellanlagras på en asfalterad plan under ett tak eller täckt med en presenning eller motsvarande regnskydd, eller i en lagerhall. Som ny tillståndsbestämmelse föreslås att flis av tryckimpregnerat trä ska mellanlagras på en asfalterad plan. Som motivering de säkerhetsrisker som är förknippade med presenningar.

Dagvatten och ytkonstruktioner, tillståndsbestämmelse 4: Oljeavskiljningsbrunnar och sandavskiljningsbrunnar ska tömmas vid behov, dock minst 2 gånger per år. Som ny tillståndsbestämmelse föreslås att oljeavskiljningsbrunnar och sandavskiljningsbrunnar ska tömmas vid behov och behovet av tömning ska kontrolleras minst 2 gånger per år.

Tillståndsbestämmelse A2 för hantering av metallavfall: Hantering av metallavfall får ske måndag till fredag, med undantag för söckenhelger, kl. 7.00–19.00. Antalet hanteringsdagar kan vara högst 100 per år. Den hantering av metallavfall som avses i tillståndsbestämmelsen gäller minskning av bitstorleken, dvs. skärning, kapning och balning av metall samt hantering av metallhögen och tömning av metallast genom att tippa eller på annat sätt släppa ner obearbetade metallstycken på hanteringsområdet för metallavfall. Som ny bestämmelse föreslås att hantering av metallavfall får ske måndag till fredag, med undantag för söckenhelger, kl. 7.00–22.00. Den hantering av metallavfall som avses i tillståndsbestämmelsen gäller minskning av bitstorleken, dvs. skärning, kapning och balning av metall.

I fråga om tillståndsbestämmelserna K1 och K2 för bränslebalor i den nuvarande verksamheten föreslår sökanden en ändring så att det via hamnen skulle få transporteras obegränsat med avfallsfraktioner med s.k. grönt avfall och avfallsprodukter som kräver tillstånd för avfallstransport. Den maximala lagringsmängden

för balar med återvinningsbränsle skulle vara 50 000 ton åt gången, medan detta i det nuvarande tillståndet är den maximala lagringsmängden per år.

Som ny verksamhet i hamnen söks tillstånd för flisning av rent, obehandlat virke, såsom slanor. I hamnen har inte tidigare flisats slanor i den skala som föreslås. Det är fråga om rent trä, slanor som är odugliga för såg- och fiberindustrin. Det finns planer på att vid behov föra in en flismaskin till området, som kan flyttas enligt behov och användas på lämpliga ställen i olika delar av hamnen. Flismaskinen är inte i hamnen hela tiden. Flisningen skulle ske mellan kl. 7 och 22 och i huvudsak på vardagar. För exceptionella situationer som är betydelsefulla för samhället, för att trygga försörjningsberedskapen för energibränsle, söks tillstånd för flisning också på lördagar, söckenhelger och söndagar mellan kl. 7 och 22. Avsikten är att flisningen av trä delvis ska ske i hamnens utvidgningsdel. Utvidgningsområdet för hamnen har behandlats i det redan gällande miljötillståndet i fråga om verksamheten.

Hamnens utvidgningsområde gränsar till ett grundvattenområde, men det bedöms inte påverkas negativt av den verksamhet som beskrivs här. Utvidgningsområdet kommer att beläggas med en permanentbeläggning innan verksamheten inleds. Den plan som bildas på området skulle fungera som ett lager för flismaterial och den flyttbara flismaskinen skulle placeras där när det finns behov att flisa. Alternativa andra placeringsplatser finns i anslutning till hamnens övriga verksamhet. Utvidgningsområdet är i sin helhet ett cirka 4 hektar stort område som i detaljplanen anvisas som TY-område. Av byggplanen för detta område har gjorts en konsekvensbedömning i fråga om grundvattnet, på basis av vilken byggandet av det planerade utvidgningsområdet för hamnen inte bedöms medföra skadliga konsekvenser för grundvattnets nivå eller kvalitet i grundvattenområdet i Valkom.

Enligt ansökan innehåller den nya flisningsverksamheten (slanor) inte betydande mängder finmaterial, och därför bildas inte nämnvärt trädamm. Dammolägenheter förebyggs genom placering av material, tidpunkten för flisningen och riktningen.

Den nya flisningsverksamheten för med sig en ny bullerkälla till hamnen. Enligt hamnaktörernas modellering av det sammantagna bullret är inverkan på det totala bullret 1–3 dB. Buller hanteras genom placering av lagerhögar och bullerskydd. Enligt bullermodelleringen överskrider de gemensamma bullernivåerna av hamnens olika verksamheter redan i nuläget tidvis riktvärdena för buller eller ligger i närheten av dem. Särskilt bebyggelsen på Svenäsvägen och fritidsbebyggelsen på öarna utanför hamnen utsätts för buller från hamnen.

Miljöhälsovårdschefen
Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:

Från bebyggelsen i närheten av hamnen har det kommit

anmälningar om en stark kreosotlukter som kommer av lagringen av tryckimpregnerat trä. Miljöhälsosektionen anser inte att det är önskvärt att lagringen av tryckimpregnerat trä i hamnen ökas. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att förhindra att lukten av kreosot sprids.

Buller och gnissel som orsakas av hanteringen av metallavfall upplevs som störande. Därför anser miljöhälsosektionen att det fortfarande är skäl att begränsa verksamhetstiderna för hantering av metallavfall till att gälla dagtid.

De lukt- och flugolägenheter som orsakas av Lovisa Hamn Ab:s lagring och hantering av bränslebalor är betydande och inverkar negativt på livsmiljön för den närliggande bebyggelsen. Miljöhälsosektionen anser i första hand att lagring och hantering av bränslebalor som innehåller kommunalt avfall inte lämpar sig i områden där det finns bebyggelse så här nära. Om lagring av bränslebalor ändå tillåts i hamnen, anser miljöhälsosektionen att miljötillståndet ska innehålla tydliga och bindande bestämmelser för förebyggande och hantering av olägenheter som orsakas av lukt och skadedjur (flugor och råttor). Bränslebalorna ska vara förpackade så att de förblir intakta under lastning och lagring. En omedelbar ompackning av trasiga balor bör krävas. Bränslebalor ska förvaras endast inomhus. Lagring och hantering av trasiga balor bör ske i hallar utrustade med ett system för att förhindra spridning av lukt i omgivningen. Lagringstiden för enskilda partier av bränslebalor i hamnen ska vara så kort som möjligt för att förhindra att skadedjuret förökar sig. I fråga om avfallsbalor bör man förbereda sig på funktionsstörningar i den mottagande anläggningen så att mängden balor som lagras i hamnen inte ökar.

Risken för afrikansk svinpest (ASF) är stor, särskilt i verksamhet som gäller hantering av organiskt avfall. I tillståndsansökan har denna risk inte beaktats, vilket utgör en brist med tanke på bekämpningen av djursjukdomar och miljösäkerheten. Miljöhälsosektionen rekommenderar att hanteringen av risken för ASF inkluderas i miljötillståndet som tydliga bestämmelser. Hamnområdet bör vara helt och hållet inhägnat så att vildsvin inte kan komma in på området. Även andra djur, till exempel fåglar, kan sprida förorenat material i miljön. Tillvägagångssätten när balor går sönder på ett fartyg, i vattnet eller på hamnområdet bör fastställas så att materialet inte sprids till omgivningen.

Flisning av trä kan orsaka betydande damm- och bullerolägenheter som påverkar hälsan och trivselen hos invånarna i närområdet. Miljötillståndet bör innehålla tydliga bestämmelser för förebyggande av damm-, lukt- och bullerolägenheter, inklusive begränsningar av verksamhetstiderna, tekniska bekämpningsåtgärder och uppföljningsskyldigheter.

Bullret från verksamheten får inte på de närmaste bostadsbyggnadernas gårdsplaner eller på områden som används för fritidsboende överskrida de riktvärden för buller som anges i statsrådets beslut 993/1992. Också bullernivåer som är lägre än

riktvärdet kan störa trivseln. Miljöhälsosektionen anser att om verksamheten medför bullerolägenheter för bosättningen ska den inte bedrivas under veckoslut, inte heller fredagar efter kl. 17.00. När det gäller bullerbekämpning ska den sammanlagda effekten av bullriga verksamheter i området också beaktas.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka i ärendet.